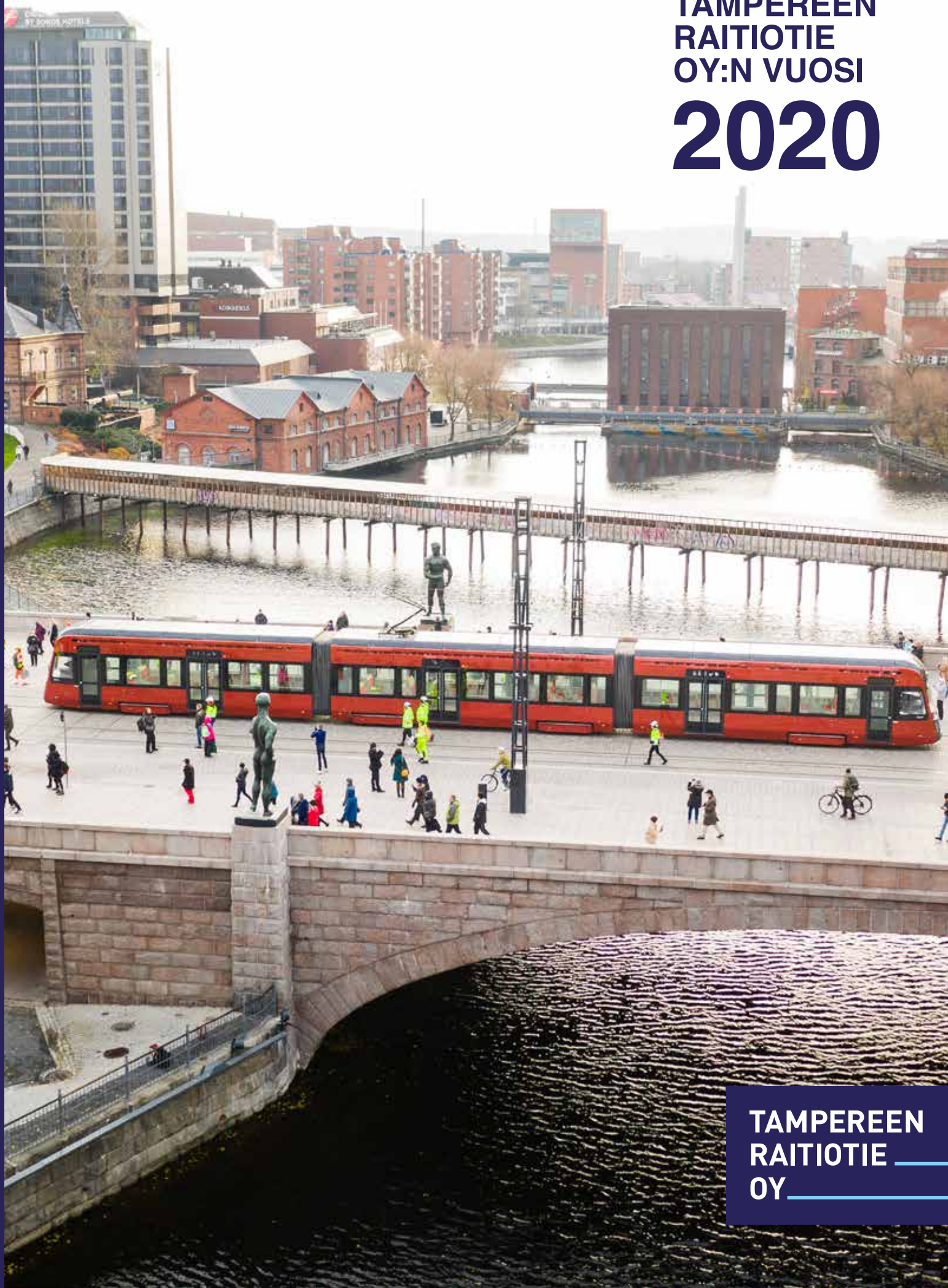

TAMPEREEN RAITIOTIE OY:N VUOSI 2020

TAMPEREEN
RAITIOTIE
OY

Sisältö

TAMPEREEN RAITIOTIE OY:N VUOSIKERTOMUS

Tampereen Raitiotie Oy	3
Toiminta-ajatus	3
Toimitusjohtajan katsaus	4
Toimintaympäristö	8
Henkilöstö	8
Vastuullisuus	8
Hallinto ja johtaminen	10

TOIMINTAKERTOMUS

Toimintakertomus	12
------------------	----

TILINPÄÄTÖS

Tuloslaskelma	22
Tase	23
Epäsuora rahoituslaskelma	24
Tilinpäätöksen liitetiedot	26
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	28
Tilintarkastuskertomus	30

TAMPEREEN RAITOTIE OY

Tampereen Raitiotie Oy

Tampereen Raitiotie Oy perustettiin 20.12.2016. Tampereen Raitiotie Oy rakennuttaa, omistaa, hallitsee, ylläpitää, huoltaa ja kehittää Tampereen kaupungin alueella sijaitsevien raitiotielinjojen raitiotieliikennettä palvelevia raiteita, huolto- ja varikkorakennuksia ja muita tiloja, rakennelmia sekä laitteita. Yhtiö voi lisäksi hankkia, omistaa, hallita ja vuokrata edellä mainittua tarkoitusta palvelevaa raitiotiekalustoa, kuten raitiovaunuja.

Yhtiön toimitilat sijaitsevat osoitteessa Hämeenkatu 14 C, 33100 Tampere sekä Kauhakorvenkatu 2, 33720 Tampere.

Toiminta-ajatus

Tampereen Raitiotie Oy:n toiminta-ajatuksena on toimia koko raitiotiejärjestelmän palveluintegraattorina, omistajana sekä rataverkon haltijana.

Yhtiö vastaa tilaajana

- raitotieinfrastruktuurin rakentamisesta ja ylläpidosta
- kaluston hankinnasta ja ylläpidosta
- radan, kaluston ja varikon järjestelmien yhteensovittamisesta
- raitiotiejärjestelmän käyttöönotosta ja turvallisuusjohtamisesta
- raitiotiejärjestelmän ylläpidosta ja toimivuudesta sekä kehittämisestä liikennöinnin allettua
- raitotievarikon hallinnasta
- toimittajayhteistyöstä sekä raitiotiejärjestelmän hankinnoista.

Yhtiö toimii palveluintegraattorin roolissa Tampereen joukkoliikenteen edustajana liikennöintiallianssissa ja vastaa omalta osaltaan liikennöinnin toteuttamisesta asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Pekka Sirviö
Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2020 oli monella tapaa poikkeuksellinen koko maailmalle COVID-19-pandemian myötä. Koronaviruksen nopea leviäminen ja sen ehkäisemiseksi asetetut rajoitustoimenpiteet sulki osin tuotantolaitoksia sekä aiheuttivat epävarmuutta tavaroiden ja palveluiden toimittamisessa.

Poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta raitiotien rakentaminen säilyi kokonaisuudessaan suunnitellulla tasolla ja osan 1 Hervanta-Keskusta-Tays ja Hatanpään valtatie, toteutusvaiheen valmiusaste oli joulukuussa yli 90 %. Raitiotiejärjestelmän käyttöönoton mukainen ensimmäinen yhteiskäyttökoe-pilotti toteutettiin onnistuneesti lokakuussa 2020. Yhteiskäyttökokeessa todennettiin raitiotien ohjauskeskuksen valmius ennen tilan ja järjestelmien luovuttamista liikennöintiallianssin käyttöön. Onnistuneet toimenpiteet koronaviruspandemian minimoimiseksi takasivat infran koeajojen ja vaunujen käyttöönoton sekä tyyppikokeiden onnistumisen Tampereen rataverkolla koko loppuvuoden ajan.

Tampereen raitiotievarikon käyttöönotto lähti onnistuneesti käyntiin. Valmistuneeseen monitoimijaympäristöön pääsivät keväällä 2020 muuttamaan yhtiön henkilöstön lisäksi infran ja kaluston kunnossapidon henkilöstö. Liikennöintiallianssin toiminta siirtyi osittain varikolle loppuvuodesta 2020 ja tavoitteena on toiminnan siirtäminen kokonaan varikolle alkuvuonna 2021. Tampereen Raitiotie Oy on varikon pääasiallista määräysvaltaa käyttävä työnantaja, jonka toimesta vuonna 2020 kutsuttiin koolle varikon työsuojelupa-

laveri kuusi kertaa. Varikon työsuojelupalavereissa käytiin läpi varikon alueen työ- ja raideturvallisuusriskien arviointia, käsiteltiin varikon alueen turvallisuushavainnot ja -poikkeamat. Vuoden 2020 aikana laadittiin myös varikon yhteinen päihdeohjelma sekä tavoite ja suunnitelma varikon alueen savuttomuuden saavuttamiseksi. Työsuojelupalavereissa käsiteltiin myös varikon pelastussuunnitelmaa, varikkoalueeseen liittyviä koulutuksia, kemikaalien säilytystä, koronarajoituksia sekä palotarkastuksen tuloksia ja niiden vaatimien jatkotoimenpiteiden toteuttamista.

Tampereen Raitiotie Oy oli keväällä 2020 mukana Traficomin johtamassa hankkeessa, jossa luotiin raitiotieliikennepoikkeamille kansallinen ja yhtenäinen turvallisuuspoikkeamien luokittelu, jotta mm. tilastoita voidaan vertailla kansallisesti. Poikkeamaluokittelu otettiin käyttöön Tampereen Raitiotiellä sen valmistuttua. Tampereen Ratikan poikkeamienhallintajärjestelmä otettiin käyttöön asteittain niin, että marraskuun alussa järjestelmää käyttivät kaikki ratikan keskeiset toimijat niin turvallisuuspoikkeamien kuin turvallisuushavaintojen tekemiseen. Lisäksi infran kunnossapidossa järjestelmää käytetään toimijakohtaisesti myös turvallisuusmittausten tekemisiin.

Tampereen Raitiotiejärjestelmän turvallisuusriskejä hallitaan koko ratikan toimijoiden yhteisessä riskienhallintajärjestelmässä avoimesti kaikkien toimijoiden yhteistyönä. Riskienhallintajärjestelmä otettiin myös vaiheittain kaikkien toimijoiden käyttöön vuoden 2020 aikana ja vuoden aikana pidettiin viisi kaikkia toimijoita koskevaa riskienarviointityöpajaa.

Kaikkia ratikan toimijoita koskevia turvallisuusohjeita otettiin vuoden 2020 aikana käyttöön toistakymmentä tietoturvallisuuden, raideliikenneturvallisuuden, riskienhallinnan sekä turvallisuuspoikkeamien alueilla. Merkittävin raideliikennettä koskeva ohje oli marraskuussa voimaan tullut liikennöintiohjeen ensimmäinen versio.

Raitieliikenteen ohjauskeskuksen liikenteenohjaajien ja raitiovaununkuljettajien koulutuksessa käytettävä opetussimulaattori otettiin käyttöön alkuvuodesta. Lisäksi loppuvuodesta vastaanotettiin Tampereen Raitiotie Oy:lle suunnitellusti kolme raitiovaunua ja ne luovutettiin edelleen liikennöintiallianssin käyttöön liikenteenohjaajien ajokoulutukseen sekä tekniseen koeliikenteeseen. Liikenteenohjaajien koulutuksen pohjalta laadittiin koulutussisällöt raitiovaununkuljettajakoulutukseen. Vaunukalustohankintasopimukseen sisältyvä kunnossapitopalvelu käynnistyi samalla ensimmäisten vaunujen vastaanotosta.

Tampereen rataverkolla liikennöinti edellyttää joko liikenteen harjoittajan kuljettajapätevyyttä tai rataverkon haltijan huoltoajopätevyyttä. Tampereen Raitiotie Oy myönsi yhteensä

**Poikkeuksellisesta
vuodesta huolimatta
raitiotien rakentaminen
säilyi kokonaisuudessaan
suunnitelulla tasolla ja
osan 1 Hervanta-Keskusta-
Tays ja Hatanpään valtatie,
toteutusvaiheen
valmiusaste oli joulu-
kuussa yli 90 %.**

kymmenkunta huoltoajopätevyyttä vuoden 2020 aikana sekä kaluston että infran kunnossapidon henkilöstölle vau-
nun koeajo- ja huoltokuljettamista sekä ratatyökoneiden kul-
jettamista varten. Huoltoajopätevyyden lopullinen määrittely
liikennöintivaiheeseen jatkuu vielä alkuvuodesta 2021.

Tampereen Raitiotie Oy kehittää digitaalisia järjestelmiä mm.
raitiojärjestelmän kunnossapitoon ja riskienhallintaan palve-
lemaan kaikkia toimijoita. Tampereen Raitiotie Oy hyödyntää
teknistä dataa vauvuista ja liikenteestä sekä valmistautuu
asiakasdatan keräämiseen. Tampereen uusi raitiotiejärjes-
telmä mahdollistaa innovaatioklusterin rakentamisen raide-
liikennepohjaisten liikkumispalveluiden alueelle. Tampereen
Raitiotie Oy:n yksi tulevista raitiovaunuista valjastetaan tutki-
musorganisaatioita, yrityksiä ja kaupunkilaisia osallistavaksi,
kansainvälisesti uniikiksi kestävästä kaupunkiliikenteen kehi-
tys- ja testausympäristöksi. Tavoitteena on, että Tampereen
kaupungin mittavasta ratikkainvestoinnista saadaan joukko-
liikennettä tukeva maksimaalinen palveluhyöty kaupunkilai-
sille. Samalla uudenlaisten liikennepalveluiden murros sekä
digitalisaatio tarjoavat uusia mahdollisuuksia sujuvien ovel-

ta-ovelle palveluiden luomiseen. Tähän kaikkeen liittyy eri-
tyisesti kotimaisia, mutta myös kansainvälisiä yritystoimijoita
houkuttelevia liiketoimintamahdollisuuksia.

Kaupungin valtuusto päätti osan 2 toteuttamisesta loka-
kuussa 2020. Raitiotien osa 2 sisältää osuuden Pyyrikinto-
rilta Lentävänniemeeseen Santalahden, Hiedanrannan ja Nie-
menrannan alueiden kautta. Osa 2 on suunniteltu rakennet-
tavaksi vaiheittain siten, että osa 2 A (Pyyrikintori-Santalahti)
on valmis ja liikenne voidaan aloittaa vuonna 2023. Osalla 2
B (Santalahti-Lentävänniemi) rakentaminen voidaan aloit-
taa sen jälkeen, kun vesistön täyttölupa Näsisaarta varten
on lainvoimainen. Osan 2 B on tarkoitus olla valmis vuonna
2024, jolloin myös raitioliikenne Lentävänniemeeseen voi alkaa.

Työntekijöidemme ja yhteistyökumppaneidemme terveys ja
turvallisuus ovat meille tärkeitä. Terveellisten ja turvallisten
työskentelyolosuhteiden turvaamiseen kiinnitettiin erityistä
huomiota. Haluaisinkin kiittää työntekijöitämme ja yhteis-
työkumppaneitamme upeasta työstä tänä haasteellisena
aikana.

Kaupunginvaltuusto päätti raitiotien osan 2 rakentamisesta kokouksessaan 19.10.2020. Toteutus on suunniteltu tapahtuvan vaiheittain siten, että osa 2A Pyynikintorilta Santalahteen valmistuu vuonna 2023 ja osa 2B Santalahdesta Lentävänniemeen valmistuisi vuonna 2024.

Toimintaympäristö

Tampereen Raitiotie Oy on Tampereen kaupunkikonserniin kuuluva kaupungin 100 % omistama yhtiö. Yhtiö rakentaa sujuvaa ja ympäristöystävällistä raitiotiejärjestelmään tukeutuvaa joukkoliikennejärjestelmää tiiviissä yhteistyössä sekä Tampereen kaupunkialueen palveluyksikön, että Tampereen seudun joukkoliikenteen kanssa.

Kaupunkiraideliikenne on sekä ilmastotavoitteiden että urbanisoinnin myötä kovassa kasvussa niin Suomessa kuin maailmalla. Tämä nostaa esille haasteita myös palveluntuottajille riittävän osaamisen varmistamiseksi kaikille Suomen kaupunkiraideliikennehankkeille.

Tampereen Raitiotie Oy:n toimintaympäristön keskeisiä toimijoita ovat myös raitiotieallianssin palveluntuottajat sekä kaluston toimittaja ja ylläpitäjä sekä muiden hankintojen toimittajat ja palveluntuottajat.

Henkilöstö

Yhtiöön palkattiin vuoden 2020 aikana kolme henkilöä. Aleksi Rauhala aloitti ratainfra, raitiovaunukaluston sekä rataverkonhallinnan harjoittelijan tehtävässä 9.3.2020, Emmiina Lindfors aloitti viestintäkoordinaattorina 15.4.2020 ja Jarkko Voutilainen palkattiin turvallisuusasiantuntijaksi 3.8.2020 alkaen.

Yhtiön henkilöstön kokonaismäärä oli tilikauden päättyessä 14 henkilöä. Yhtiön henkilöstöstä 64 % oli naisia ja 36 % miehiä. Työsuhteista kymmenen oli toistaiseksi voimassa olevia ja neljä määräaikaista.

Työhyvinvointitoiminnan tavoitteena on tukea henkilöstön terveyttä ja työssä jaksamista. Toiminnan pääpaino on ennaltaehkäisyssä työhyvinvoinnissa. Tampereen Raitiotie Oy:n henkilöstön työterveyshuollon toimintasuunnitelma on tehty yhteistyössä Pirten työterveyden kanssa ajalle 27.10.2017–31.12.2022. Toimintasuunnitelmaa täydennettiin 13.8.2020 koronatestauksien osalta.

Yhtiö tarjoaa henkilöstölle lounasedun sekä virike-edun, joka on käytettävissä kulttuuri- ja liikuntapalveluihin.

Yhtiöllä on myös käytössään palkitsemisjärjestelmä koko henkilökunnalle.

Vastuullisuus

Yhtiössä on laadittu vastuullisuusraportti ja se on löydettävissä yhtiön kotisivuilta. Yhtiön compliance-toiminnasta vastaa talous- ja hallintopäällikkö.

Pekka Sirviö
Toimitusjohtaja

Jonna Anttila
Turvallisuus- ja
järjestelmäpäälikkö

Ali Huttunen
Kalustopäälikkö

Mari Liiro
Talous- ja hallintopäälikkö

Markus Keisala
Ratapäälikkö

Hanna Jartti
Projekti-insinööri

Emmiina Lindfors
Viestintäkoordinaattori

Sari Mäkelä
Viestinnän asiantuntija

Karita Niemenmaa
Toimistoassistentti

Tuuli Paunonen
Johdon ja hallinnon assistentti

Aleksi Rauhala
Harjoittelija

Elli Räsänen
Hallinnon suunnittelija

Niina Uolamo
Projekti-insinööri

Hallinto ja johtaminen

Hallitus

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään seitsemän varsinaista jäsentä. Yhtiön varsinainen yhtiökokous päätti kokouksessaan 29.4.2020 valita uudelleen hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt:

Asko Koskinen (puheenjohtaja)
Kari Neilimo (varapuheenjohtaja)
Kirsi Koski
Pekka Pohjoismäki
Kari Ruuhonen
Elisa Saarinen
Jukka Terhonen.

Hallituksen toimikausi alkoi 29.4.2020 yhtiökokouksen päättyessä ja se päättyy vuoden 2021 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiökokous päätti valita tilintarkastajayhteisöksi KPMG Oy Ab:n.

Hallitus kokoontui vuoden 2020 aikana 13 kertaa. Hallituksen osallistuminen kokouksiin oli erinomainen, prosentuaalinen osallistuminen oli 100 %.

Hallitus itsearvioi toimintaansa vuosittain.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta avustaa Tampereen Raitiotie Oy:n hallitusta taloudelliseen raportointiin, sisäiseen valvontaan, riskienhallintaan sekä niin sisäisen tarkastuksen kuin tilintarkastajankin työhön liittyvissä valvontatehtävissä. Tämän lisäksi tarkastusvaliokunnan toiminnan tarkoituksena on avustaa hallitusta muissakin hallituksen määrittelemissä valiokunnan toimintaan liittyvissä tehtävissä. Tarkastusvaliokunta raportoi Tampereen Raitiotie Oy:n hallitukselle toimistaan ja tekemistään havainnoista.

Tampereen Raitiotie Oy:n hallitus valitsee keskuudestaan kolmijäsenisen tarkastusvaliokunnan vuosittain varsinaista yhtiökokousta seuraavassa hallituksen kokouksessa. Hallitus valitsee yhden tarkastusvaliokunnan jäsenistä valiokunnan puheenjohtajaksi.

Hallituksen jäsenet vasemmalta: Kari Neilimo (varapuheenjohtaja), Kirsi Koski, Kari Ruuhonen, Pekka Pohjoismäki, Asko Koskinen (puheenjohtaja), Elisa Saarinen ja Jukka Terhonen.

Tarkastusvaliokunta kokoontuu vuosittain ennen tilinpäätöksen ja välitilinpäätösten hyväksymistä hallituksen kokouksessa, yhteensä neljä kertaa. Tarvittaessa valiokunta voi kokoontua ylimääräisiin kokouksiin.

Hallitus päätti kokouksessaan 25.5.2020 valita tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Kari Neilimon ja jäseniksi Kari Ruohosen ja Elisa Saarisen.

Tarkastusvaliokunta kokoontui seitsemän kertaa vuoden 2020 aikana. Tarkastusvaliokunnan osallistumisprosentti kokouksissa oli 100 %.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on toimia hallituksen apuna yhtiön toimitusjohtajan ja muun johdon nimitys- ja palkitsemisasioiden osalta. Valiokunta myös suosittelee, valmistelee ja esittää hallituksen hyväksyttäväksi henkilöstön palkitsemiseen ja palkitsemisjärjestelmiin liittyvissä asioissa.

Hallitus päätti kokouksessaan 25.5.2020 valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Kirsi Kosken ja jäseniksi Pekka Pohjoismäen ja Kari Ruohosen.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui kolme kertaa vuoden 2020 aikana. Osallistumisprosentti oli 100 %.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Yhtiön toimitusjohtajana toimii Pekka Sirviö.

Muut johtoryhmän jäsenet 31.12.2020 päättyneellä tilikaudella olivat Markus Keisala (ratapäällikkö), Ali Huttunen (kalustopäällikkö), Jonna Anttila (turvallisuus- ja järjestelmäpäällikkö) sekä Mari Liiro (talous- ja hallintopäällikkö). Johtoryhmä kokoontui vuoden 2020 aikana 20 kertaa.

Johtoryhmän strategiaseminaari pidettiin lokakuussa Tampereen Varalassa.

Johtoryhmä vasemmalta:

*Jonna Anttila,
Markus Keisala,
Pekka Sirviö (tj),
Mari Liiro,
Ali Huttunen*

Vuoden 2020 tärkeimmät uutiset

TAMMIKUU 2020

- Hatanpään valtatie raitiotien rakennustyöt alkavat.
- Tampereen Ratikan liikenteenohjaajien haku päättyy ja innokkaita hakijoita saadaan yli 600.

HELMIKUU 2020

- Tampereen Ratikan mallikappaleesta eli maketista muokataan Ratikan liikenteenohjaajien ja kuljettajien koulutussimulaattori.
- Tampereelle saapuu vuosimallin 1981 testivaunu Saksasta.

MAALISKUU 2020

- Tampereen Ratikan ensimmäiset koeajot alkavat varikolla ja Hervannassa.
- Hämeensilta valmistuu vastaanottamaan raitiotiekiskot.

HUHTIKUU 2020

- Tampereen Ratikka tekee ensimmäiset maksimi-nopeuden 70 km/h mukaiset koeajot Hervannan valtaväylällä.

KESÄKUUN 2020

- Ratikan kuljettajien rekrytoinnit alkavat ja määräaikaan mennessä saapuu lähes 600 hakemusta.

TOUKOKUU 2020

- Lajinsa ensimmäinen Tampereen Ratikka saapuu Tampereelle.
- Tampereen Ratikan liikenteenohjaajat aloittavat koulutuksensa.

Vuoden 2020 tärkeimmät uutiset

HEINÄKUUN 2020

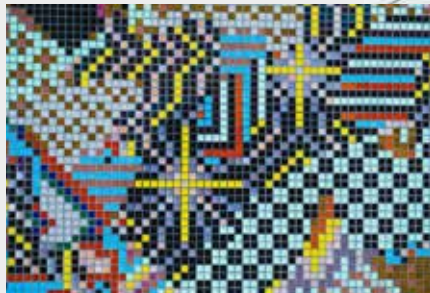
- Lajinsa ensimmäinen Tampereen Ratikka koeajossa Hervannan ja Turtolan välillä.
- Ratikan taiteen ensimmäinen maamerkki-teos, Katarina Löfströmin suunnittelema Movement no 1 valmistuu Kekkosen tien sillalle.

ELOKUU 2020

- Ratikan taiteen toinen maa-merkkiteos, Jan Anderzénin suunnittelema "Palaisinpa kukkana" valmistuu Turtolan tukimuuriin.

SYYSKUU 2020

- Tampereen Ratikan toinen vaunu saapuu kotipesäänsä ulkoisesti valmiina ja siinä nähdään mm. Ratikan penkkien kuosi. Vaunu esitellään tamperelaisille videon välityksellä.
- Tampereen Ratikan koeajot laajenevat Kalevaan ja Tammelaan.

LOKAKUU 2020

- Tampereen raitiotien kaikki kiskot Pyynikintorilta Hervantaan ja Taysin yliopistosairaalta Hatanpään valtatielle on asennettu.
- Kolmas vaunu saapuu Tampereelle.
- Tampereen kaupunginvaltuusto päättää raitiotien 2 osan rakentamisesta Pyynikintorilta Lentävänniemeeseen.

MARRASKUU 2020

- Tampereen Raitiotien rakentaminen alkaa osalla 2 (Pyynikintori-Santalahti-Lentävänniemi).
- Tampereen Ratikan liikennöinti siirtyy VR:lle ja Nysse aloittaa Tampereen testimatrustajien rekrytoinnin.
- Tampereen Ratikan koeajot laajenevat Pyynikintorille asti.
- Neljäs vaunu saapuu Tampereelle.

JOULUKUU 2020

- Viides vaunu saapuu Tampereelle.

Tilikauden tapahtumat lyhyesti

Tampereen Raitiotie Oy allekirjoitti 26.2.2020 käyttöoikeus-sopimuksen raitiovaunujen sisä- ja ulkomainonnasta Puna-Musta Oy:n kanssa kaudelle 1.4.2021-8.8.2026.

Lajinsa ensimmäinen Tampereen Ratikka toimitettiin Tampereelle toukokuussa 2020. Vaunun vastaanottoon, varikkotoimintoihin ja ratainfraan ja siihen liittyviin järjestelmiin kuuluvia toimintoja testattiin helmi-maaliskuun vaihteesta Hannoverissa vuodesta 1981 liikenteessä olleen testiraitiovaunun saavuttua Tampereelle.

Kaupunginvaltuusto päätti raitiotien osan 2 rakentamisesta kokouksessaan 19.10.2020. Toteutus on suunniteltu tapahtuvan vaiheittain siten, että osa 2A Pyynikintorilta Santalahteen valmistuu vuonna 2023 ja osa 2B Santalahdesta Lentävänniemeeseen valmistuisi vuonna 2024. TAS2A-sopimus allekirjoitettiin 29.10.2020 ja rakentamistyöt aloitettiin marraskuun alussa.

Ensimmäiset raitiovaunut vastaanotettiin Tampereen Raitiotie Oy:lle marraskuun alussa ja luovutettiin edelleen liikennöintiallianssin käyttöön. Vuoden 2020 aikana vastaanotettiin yhteensä kolme raitiovaunua.

Arvio todennäköisestä tulevaisuuden kehityksestä

Raitiovaunujen toimitukset tehtaalla painottuvat alkuvuoteen 2021. Loput 17 vaunua vastaanotetaan elokuun 2021 loppuun mennessä. Vaunut luovutetaan vastaanoton tapahduttua liikennöitsijän käyttöön.

Ratainfraan vastaanottokokeita tehdään infran valmistumisen edetessä ja vaunujen tyyppikokeita talvikauden päättyttyä huhti-toukokuussa 2021. Osan 2 rakentaminen jatkuu.

Vaunujen kunnossapidon menettelyt vakiintuvat. Hankintasopimukseen kuuluvat RAMS-seurantamenettelyt käynnistyvät keväällä 2021.

Kaupallinen liikenne alkaa koko raitiotien 1-osalla 9.8.2021.

Seuturatikan eli Tampereen seudullisen raitiotien yleissuunnitelmassa kuvattiin raitiotien laajentamista Tampereelta Pirkkalan, Kangasalan ja Ylöjärven suuntiin. Tampereen raitiotiejärjestelmää suunnitellaan laajennettavaksi vaiheittain seudulliseksi aina 2040-luvulle asti. Raitiotien rakentaminen on suunniteltu tehtäväksi ratahaara kerrallaan. Tällöin Koilliskeskus – Pirkkala ratahaara voitaisiin rakentaa 2025 – 2028, Hiedanranta – Ylöjärvi 2029 – 2032, Koilliskeskus – Lamminrahka 2033 – 2036, Hatanpää – Vuores 2030-luvulla ja Her-

vanta – Saarenmaa 2040-luvulla. Kuntien päätöksiä raitiotien laajentamisesta ei ole vielä tehty.

Taloudellinen asema ja investoinnit

Tampereen kaupunki sijoitti vuonna 2016 yhtiöön kahden miljoonan euron osakepääoman.

Raitiotien ensimmäisen ja toisen osan rakentamisvaiheen saatava valtiontuki on 30 prosenttia hankkeen rakentamiskustannuksista, kuitenkin enintään 71 miljoonaa euroa siten, että raitiotierakentamisen 1. vaiheen osuus on enintään 55,05 miljoonaa euroa ja 2. vaiheen osuus enintään 15,95 miljoonaa euroa. Valtiontuen hakee Tampereen kaupunki ja siirtää sen rahoitusosuuksiin Tampereen Raitiotie Oy:lle.

Tampereen Raitiotie Oy on hakenut Kuntarahoituksesta pää-töksen 155 miljoonan euron lainamäärälle. Euroopan investointipankki (EIP) tukee kestävästä liikkumisesta edistävistä liikennehankkeista ja on myöntänyt Tampereen Raitiotie Oy:lle 150 miljoonan euron lainan raitiotien ensimmäisen osan rakentamiseen.

Päätös raitiotierakentamisen osan 1 toteutusvaiheen valtionavustuksesta on saatu 8.1.2018. Raitiotierakentamisen ensimmäisen osan kehitysvaiheeseen saatiin valtiontukea 3,06 miljoonaa euroa. Kehitysvaiheen kustannuksen olivat 10,48 miljoonaa euroa. Lisäksi raitiotierakentamisen osan 2 kehitysvaiheen 2,9 miljoonan euron kustannuksiin on saatu valtiontukea 30 %, 0,87 miljoonaa euroa. Valtiontuen hakee Tampereen kaupunki ja siirtää sen rahoitusosuuksiin Tampereen Raitiotie Oy:lle.

Kehitysvaiheen aikana Raitiotieallianssin raitiotierakentamisen osalle 1 on määritetty kokonaiskustannusarvio 238,8 miljoonaa euroa, joka muodostuu

- osan 1 kehitysvaiheen kustannuksista, 10,5 milj. euroa
- osan 1 toteutusvaiheen kustannuksista, joita ovat allianssin palveluntuottajia sitova tavoitekustannus, 219,0 milj. euroa
- tilaajan hankinnat allianssiin, 4,2 milj. euroa
- tilaajan riskivaraus allianssihankinnassa, 3,2 milj. euroa
- bonuspoolin budjettivaraus, 1,875 milj. euroa

Bonuspooli on kannustinjärjestelmä, joka määrittelee palveluntuottajille urakasta jaettavan bonuksen tai sanktion määrän. Kannustinjärjestelmän tarkoituksena on ohjata allianssia sitoutumaan yhteisiin tavoitteisiin. Onnistuminen tuottaa palveluntuottajille bonusta ja tilaajalle tavoitteiden mukaista arvoa. Kannustinjärjestelmä on kolmiosainen ja käsittää

Lajinsa ensimmäinen Tampereen Ratikka toimitettiin Tampereelle toukokuussa 2020. Vaunun vastaanottoon, varikkotoimintoihin ja ratainfraan ja siihen liittyviin järjestelmiin kuuluvia toimintoja testattiin helmi-maaliskuun vaihteesta Hannoverissa vuodesta 1981 liikenteessä olleen testiraitiovaunun saavuttua Tampereelle.

- tavoitekustannuksen alituksen/ylityksen jaettavaksi osa puolten kesken sovituissa suhteessa
- bonuksen/sanktion sovituilla avaintulosalueilla suoriutumisesta, joita on mm. turvallisuus, häiriöt muulle liikenteelle, sekä
- järkyttävän tapahtuman mekanismin, mikä vähentää muuten maksettavaa palkkiota ja bonusta.

Raitiotierakentamisen osan 1 bonuspoolin suuruus on 3,75 miljoonaa euroa. Budjettivaruksessa on arvioitu, että bonuspoolista toteutuu 50 %. Tämän hetken ennusteen mukaan bonuspooli tulee toteutumaan budjetoitua suurempana, Raitiotieallianssin tehokkaasta toiminnasta.

Tavoitekustannus on laskettu 8/2016 hintatasossa. Allianssin tavoitekustannukseen vaikuttavat rakennusalan ja rakennusmateriaalien yleiset kustannusmuutokset, jotka ovat alliansisopimuksessa sidottu osaindekseihin. Tavoitekustannukseen tehdään indeksitarkastus neljännesvuosittain, jolloin tavoitekustannus joko laskee tai nousee. Indeksimuutokset eivät sisälly alkuperäiseen kustannusarvioon.

Raitiotiehen aktivoitavia menoja ei ole sisällytetty valtuuston päättämään tavoitekustannukseen. Näitä ovat muun muassa aktivoitavat rakentamisen aikaiset korot sekä palkat.

Lisäksi raitiotien toteuttamisen yhteydessä on päätetty toteuttaa Raitiotieallianssin tavoitekustannusta nostavia raitiotiejärjestelmän sisällönmuutoksia, joiden lähtökohtana on raitiotiejärjestelmän toimintavarmuuden ja tehokkuuden lisääminen sekä kaupunkikuvallisten haittojen ja hallinnollisten riskien minimointi.

Tampereen kaupunginvaltuusto päätti Hatanpään haaran rakentamisesta 25.11.2019. Hatanpään haaran rakentamisen yhteydessä päätettiin lisätä tilaajan hankintoihin 0,32 miljoonaa euroa, tilaajan riskivarukseseen 0,24 miljoonaa euroa sekä bonuspooliin 0,2 miljoonaa euroa.

Kaupunki teki 16.10.2017 sopimuksen vaunukaluston hankinnasta Škoda Transtech Oy:n kanssa. Raitiotiehankkeen vastuiden ja velvoitteiden siirtämisestä Tampereen kaupungilta Tampereen Raitiotie Oy:lle tehtiin siirtosopimus, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 20.11.2017. Siirtosopimuksen mukaisesti Tampereen Raitiotie Oy vastaa vauhuhanhinnasta.

Tampereen Raitiotie Oy on tilannut 20 ForCity Smart Artic X34 vaunua. Lisäksi yhtiöllä on kaluston ylläpitosopimus 10 vuotta (optiot 10+10 vuotta). Vauhuhanhinnan kustannus on noin 81 miljoonaa euroa sisältäen muun muassa vaihto- ja varaosat.

Lisäksi yhtiö investoi mm. varikon koneisiin ja laitteisiin sekä infran kunnossapitokoneisiin noin 6 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Yhtiön tilikauden investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin olivat noin 45 miljoonaa euroa. Pääosa investoinneista kohdistui ennakkomaksuihin raitiovaunuista ja kesken-eräisestä raitiotieinfra.

Tulospalkkiot

Yhtiön hallitus on hyväksynyt yhtiölle tulospalkkiomallin, jonka vuosittaisesta toteuttamisesta se päättää. Hyvästä suoriutumisesta palkitaan tulospalkkiolla, systemaattisella kerta-palkkiojärjestelmällä ja palkankorotusten systemaattisella allokoinnilla suoriutumisen mukaan. Toimitusjohtaja ja henkilökunta palkitaan yhteisistä saavutuksista pitkän aikavälin ohjelmasta ja pääsääntöisesti henkilötason saavutuksissa vuosittaisen ohjelmassa.

Palkkiomahdollisuudet ovat n. 14 % vuosipalkasta, joista noin 50 % koostuu pitkän aikavälin tavoitteista ja noin 50 % vuositavoitteista. Palkkiomahdollisuus on suhteellisesti sama kaikilla. Lyhyen aikavälin kannustinohjelman ansaintajakso on yksi kalenterivuosi ja palkkiot maksetaan rahana kerran vuodessa. Palkkioperusteet ja niiden painotukset sekä käytettävät mittarit ja niiden tavoitearvot määritellään ja vahvistetaan joka vuosi erikseen. Pitkän ajan kannustin on 10/2017 - 06/2021: 25 % vuosipalkasta.

Toimitusjohtajan ja henkilökunnan palkitseminen vuonna 2020

Vuosi	Tulospalkkiot
2020	44 603 €

Riskien hallinta sekä sisäinen valvonta

Tampereen Raitiotie Oy:n riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiön strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen sekä tukea yhtiön kaikkien toimintojen johtamista ja operatiivista toimintaa. Riskienhallinta kuuluu olennaisena osana yhtiön jatkuvuuden hallinnan ja turvallisuusjohtamisen prosesseihin sekä hanke- ja projekti-kohtaiseen toimintaan ja sen valvomiseen. Riskienhallinta on osa yhtiön sisäistä valvontaa.

Yhtiössä tehdään kaksi kertaa vuodessa riskien laajempi kar- toittaminen koko yrityksen toiminnan osalta. Riskejä käsitel-

lään kuukausittain yhtiön johtoryhmässä. Lisäksi hankintoihin liittyviä riskejä käsitellään hankintojen seurantakokouksissa sekä erillisissä riskienhallintapalaverissa. Tampereen Raitiotie Oy:n hallitus on määritellyt, että hallituksen tarkastusvaliokunta valvoo yhtiön sisäistä tarkastusta ja riskienhallintaa sekä niiden tuloksellisuutta. Lisäksi tilintarkastaja suorittaa sisäisessä valvonnassa tilintarkastukseen liittyvät tehtävät. Tämän ohella yhtiötä ohjaavat kaupungin omistajaohjeistukset.

Tampereen Raitiotie Oy:n keskeisimmät riskit liittyivät vuonna 2020 koronapandemian aiheuttamiin toimitus-, aikataulu- ja henkilöstöriskeihin sekä raideliikenteen koeajoihin liittyviin riskeihin. Lisäksi yhtiön keskeisiä riskejä ovat sopimus- ja avainhenkilöriskit.

Koronapandemiaan liittyviä riskejä hallittiin kartoittamalla toimittajien kanssa toimitusketjujen hallintaa sekä turvautumalla etätyöratkaisuihin niin työteon kuin toimitustarkastusten osalta. Raideliikenteen koeajoihin liittyviä riskejä hallittiin suunnittelemalla hyviä tiedonkulkua ja palaverikäytäntöjä toimijoiden välille ja ylläpitämällä ketterää jatkuvan parantamisen mallia toimintamallien luomisessa ja kehittämisessä.

Sopimusriskejä hallittiin sopimushallintamenettelyiden kehittämisen ja valvonnan avulla niin hyödyntämällä teknisiä ratkaisuja sopimustenhallinnassa kuin varaamalla riittävästi aikaa sopimushallinnan menettelyihin.

Avainhenkilöriskejä hallittiin seuraamalla henkilöstön jaksamista sekä henkilöstöresurssin riittävyttä sekä johtoryhmätasolla että koko henkilöstön kesken. Vuonna 2020 tehtiin

kaksi uusi rekrytointipäätöstä osan 2 rakentamispäätöksen jälkeen.

Yhtiön rahoituksen osalta lainojen korot on lähes kokonaan korkosuojattu. Rakennusvaiheen osan 1 tavoitekustannus on määritetty 8/2016 hintatasoon. Allianssin kehitysvaiheessa on päätetty sitoa tulevat kustannusmuutokset osaindeksiin. Rakennusvaiheen osan 2 tavoitekustannus on sidottu maaliskesäkuun 2020 pistelukujen keskiarvojen indekseihin.

Allianssin tavoitekustannusta tarkastetaan 1–4 kertaa vuodessa tai suurimpien hankintojen yhteydessä vastaamaan indeksimuutoksia, jolloin tavoitekustannus joko laskee tai nousee. Indeksien mukanaan tuoma mahdollinen tavoitekustannuksen lasku tai kasvu ei ole mukana kaupunginvaltuuston päätöksen kokonaissummassa osassa 1 eikä osassa 2. Kaikki allianssin osapuolet ovat sitoutuneet rakentamiskustannusvaiheen 1 ja 2 tavoitekustannusten saavuttamiseen. Indeksiin perustuvien kustannusmuutosten riskit ja hyödyt ovat Tampereen Raitiotie Oy:llä.

Osakkeet ja omistajat

Tampereen Raitiotie Oy on keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö ja se kuuluu Tampereen kaupungin konserniin. Yhtiö on 100 %:sti Tampereen kaupungin omistama tytäryhtiö.

Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2020 oli 2 000 osaketta. Osakemäärä muodostuu kahdenlaisista osakkeista. A-osakkeet oikeuttavat hallitsemaan Tampereen kaupungin alueella sijaitsevia raiteita ja niihin liittyviä tiloja, rakennuksia

ja muita raitiolinjoihin liittyviä rakennelmia. V-osakkeet oikeutavat hallitsemaan Tampereen kaupungin alueella sijaitsevaa raitiovaunuvarikkoa ja siihen liittyviä tiloja, rakennelmia sekä laitteita. A-osakkeiden määrä oli 1 720 kappaletta ja V-osakkeiden määrä oli 280 kappaletta 31.12.2020.

Voittovarojen käyttö

Tilikauden voitto on 0,00 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia, eikä myöskään OYL 13:2:iin perustuva maksukykyisyysarvio vaikuta voitonjakokelpoisten varojen määrään.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle varojen käyttämistä seuraavasti:

Yhtiön tilikauden tulos 0,00 euroa kirjataan edellisten kausien voittovarojen tilille ja että osinkoa ei jaeta.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Raitiovaunukuljettajien koulutukset oli tarkoitus aloittaa joulukuussa 2020, mutta opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi vasta 1.1.2021 alkaen oikeuden Tredulle järjestää kaupunkiraideliikenteen kuljettajan tehtävään valmistavaa koulutusta. Ensimmäiset kaksi kuljettajakurssia aloitettiin samanaikaisesti tammikuussa 2021, että muodostunut viive saatiin kirittyä ja kuljettajatarve avoimen koeliikenteen aloittamiseen 1.4.2021 turvattua.

Raitiotieallianssi on kirinyt Hervantajärven osuuden luovutus-aikataulua siten, että linja 3 pystytään liikennöimään kokonaisuudessaan 1.4.2021 lähtien avoimessa koeliikenteessä.

Oikeudenkäynnit

Tampereen Raitiotie Oy haki verohallinnolta tuloverotuksen ennakkoratkaisua siihen, sovelletaanko yhtiön verotuksessa Infran ja Varikon osalta tuloverolain 53 §:n 1 mom. 2 kohtaa. Verohallinto antoi kielteisen ennakkoratkaisun ja yhtiö teki valituksen Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Hämeenlinnan Hallinto-oikeus piti kannan ennallaan. Tampereen Raitiotie Oy valitti asiasta edelleen Korkeimpaan Hallinto-oikeuteen. Korkein Hallinto-oikeus hylkäsi valituslupahakemuksen 14.2.2020 päätöksellään 2683/2/18. Tampereen Raitiotie Oy kävi ennakkollisen keskustelun konserniveroyksikön kanssa 11.9.2020. Keskustelun tavoitteena oli keskustella Tampereen Raitiotie Oy:n ja sen osakkaiden välisten vastikkeiden markkinaehtoisuudesta. Verohallinnon ohjaus on, että Tampereen Raitiotie Oy:tä voidaan pitää VML 31 §:n esitöissä tarkoitettuna voittoa tavoittelemattomana yrityksenä.

Tuloslaskelma

	1.1.2020–31.12.2020		1.1.2019–31.12.2019	
LIIVEVAIHTO	5 056 113,72		1 831 350,04	
Valmistus omaan käyttöön	410 910,59		356 156,23	
Muut liiketoiminnan tuotot	6 594,00		2 507,99	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	272 078,71		0,00	
Ulkopuoliset palvelut	-1 859 698,20	-1 587 619,49	0,00	0,00
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-914 215,01		-810 078,01	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-143 637,37		-129 680,48	
Muut henkilösivukulut	-26 643,55		-13 512,66	
Muut henkilösivukulut	-1 084 495,93		-953 271,15	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-154 566,37		-29 666,66	
Suunnitelman mukaiset poistot	-154 566,37		-29 666,66	
Muut kulut	-1 216 590,25		-1 173 558,27	
LIIVEVOITTO (-TAPPIO)	1 430 346,27		33 518,18	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	58 787,69		38 596,55	
Muilta	2 957,75		2 087,23	
Muilta	61 745,44		40 683,78	
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	-19 704,47		-10 729,27	
Muille (-)	-302 143,26		-53 019,67	
Muille (-)	-321 847,73		-63 748,94	
VOITTO (TAPPIO)				
ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	1 170 243,98		10 453,02	
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 170 151,68		0,00	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 170 151,68		0,00	
Tuloverot	-92,30		-975,37	
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	0,00		9 477,65	

Tase

Vastaavaa	31.12.2020		31.12.2019	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet	376 205,30		68 498,36	
Aineelliset hyödykkeet	218 800 003,91		173 795 237,63	
Sijoitukset	193 377,60		193 377,60	
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	219 369 586,81		174 057 113,59	
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	803 915,98	803 915,98	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset				
Muut saamiset	21 129,60	21 129,60	21 129,60	21 129,60
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	0,00		237 868,17	
Saamiset kunnalta	58 084 375,61		21 450 550,32	
Muut saamiset	4 241 756,93		22 034 363,52	
Siirtosaamiset	229 671,68	62 555 804,22	187 064,65	43 909 846,66
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	63 380 849,80		43 930 976,26	
Vastaavaa yhteensä	282 750 436,61		217 988 089,85	
Vastattavaa	31.12.2020		31.12.2019	
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	2 000 000,00		2 000 000,00	
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-1 138,54		-10 616,19	
Tilikauden voitto (tappio)	0,00		9 477,65	
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 998 861,46		1 998 861,46	
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Poistoero	1 170 151,68		0,00	
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	1 170 151,68		0,00	
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat	264 286 552,85		190 000 000,00	
Ostovelat	1 296 887,01		0,00	
Lyhytaikainen				
Lainat	5 713 447,15		0,00	
Ostovelat	7 335 187,95		7 062 892,36	
Velat kunnalle	122 516,13		0,00	
Muut velat	46 306,01		610 066,86	
Siirtovelat	780 526,37	13 997 983,61	18 316 269,17	25 989 228,39
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	279 581 423,47		215 989 228,39	
Vastattavaa yhteensä	282 750 436,61		217 988 089,85	

Epäsuora rahoituslaskelma

	1.1.2020–31.12.2020	1.1.2019–31.12.2019
Liiketoiminnan rahavirta:		
Voitto (tappio) ennen veroja (+/-)	1 170 151,68	10 453,02
Oikaisut liikevoittoon (+/-):		
Suunnitelman mukaiset poistot	154 566,37	29 287,12
Rahoitustuotot ja -kulut	260 102,29	23 065,16
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	1 584 820,34	62 805,30
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys/vähennys	16 182 716,78	-17 497 048,32
Vaihto-omaisuuden lisäys/vähennys	-803 915,98	0,00
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys/vähennys	-17 704 691,93	-4 757 976,11
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-741 070,79	-22 192 219,13
Konsernitilisaamisten lisäys/vähennys	-35 751 733,18	-18 899 416,18
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-321 847,73	-63 748,94
Saadut korot liiketoiminnasta	61 745,44	40 683,78
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	-36 752 906,26	-41 114 700,47
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (-)	-62 264 644,97	-44 467 937,86
Saadut investointiavustukset	19 017 551,23	20 776 015,93
Investoinnit muihin sijoituksiin (-)	0,00	-193 377,60
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-43 247 093,74	-23 885 299,53
Rahoituksen rahavirta:		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	80 000 000,00	65 000 000,00
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	80 000 000,00	65 000 000,00
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	0,00	0,00
RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA	0,00	0,00
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	0,00	0,00

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Perustiedot

Tampereen Raitiotie Oy
2802791-8
Kotipaikka: Tampere

Kauhakorvenkatu 2
33720 Tampere

Tilikausi 1.1.–31.12.2020

Tasekirja on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä, eli 31.12.2030 asti.

Tilikauden tositeaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jona tilikausi on päättynyt, eli 31.12.2026 asti.

Tampereen kaupunki (0211675-2) on Tampereen Raitiotie Oy:n emoyhtiö. Tampereen Raitiotie Oy:n tilinpäätös yhdistellään Tampereen kaupungin tilinpäätökseen. Tampereen kaupungin tilinpäätöksen jäljennös on nähtävissä osoitteessa Aleksis Kiven katu 14–16, 33100 Tampere.

Tieto tilinpäätöksen laatimisessa käytetystä säännöstöstä

Tilinpäätös on laadittu valtioneuvoston asetuksen pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksistä esitettävistä tiedoista säädettyjen 2 ja 3 lukujen pienyrittysäännöstöä noudattaen.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Taseeseen merkittyjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Hankintameno on luettu hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottokuukaudesta alkaen.

Poistoajat ovat:

Muut aineettomat hyödykkeet 10 vuotta

Koneet ja kalusto 15–30 vuotta tasapoisto, sekä 25 % meno-
jäännöspoisto

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia. Yhtiön toiminta siirtyä vaiheittain kohti liikennöintiä ja vuonna 2020 yhtiön omistukseen siirtyi raitiovaunukalustoa sekä infran kunnossapitokalustoa. Liikevaihto muodostui vuonna 2019 yleiskulu- ja infravastikkeesta. Vuonna 2020 yhtiön liikevaihto muodostui yleiskulu-, infra- ja varikkovastikkeesta sekä kaluston vuokrasta.

Tuloslaskelman liitetiedot

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana oli 13.

Yhtiön henkilöstökulut olivat 1.084.495,93 euroa tilikaudella, josta johdon palkkojen ja palkkioiden osuus oli 295 177 euroa.

Taseen vastattavien liitetiedot

	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 01.01.	2 000 000,00	2 000 000,00
Osakepääoma 31.12.	2 000 000,00	2 000 000,00
SIDOTTU OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 000 000,00	2 000 000,00
Vapaa oma pääoma		
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	-1 138,54	-10 616,19
Tilikauden voitto/tappio	0,00	9 477,65
VAPAA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-1 138,54	-1 138,54
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 998 861,46	1 998 861,46

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	31.12.2020	31.12.2019
Lainat rahoituslaitoksilta	224 680 670,53	164 836 314,50
	224 680 670,53	164 836 314,50

VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

Leasingsopimuksista maksettavat määrät

	31.12.2020	31.12.2019
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	22 284,74	4 544,92
Myöhemmin maksettavat	29 150,53	7 906,84
	51 435,27	12 451,76

Muut vastuusitoumukset

Yhtiöllä toimitiloistaan määräaikainen vuokrasopimus 31.12.2022 asti.

TOIMITILOJEN VUOKRAVASTUUT	31.12.2020	31.12.2019
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	30 000,00	52 575,21
Myöhemmin maksettavat	30 000,00	19 118,26
YHTEENSÄ	60 000,00	71 693,47

Yhtiöllä on 11 vuokrasopimusta maa-alueista. Viisi sopimusta on voimassa vuoteen 2047 asti. Kolme sopimusta on voimassa vuoteen 2048 saakka ja yksi sopimus vuoteen 2057 asti. Yksi sopimus on irtisanottavissa kuuden kuukauden irtisanomisajalla ja yksi kolmen kuukauden irtisanomisajalla.

MAA-ALUEIDEN VUOKRAVASTUUT	31.12.2020	31.12.2019
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	97 570,03	95 619,32
Myöhemmin maksettavat	3 381 443,84	3 515 647,16
YHTEENSÄ	3 479 013,87	3 611 266,47

KONSERNILIMIITTI	31.12.2020	31.12.2019
myönnetty limiitti	10 000 000,00	10 000 000,00
	31.12.2020	31.12.2019
käytetty limiitti	0,00	0,00
	0,00	0,00

LEASINGLIMIITTI	31.12.2020	31.12.2019
myönnetty limiitti	5 000 000,00	5 000 000,00
	31.12.2020	31.12.2019
käytetty limiitti	7 801,96	0,00
	7 801,96	0,00

Lisäksi yhtiö on sitoutunut 10 vuoden vaunukaluston kunnossapitosopimukseen. Sopimuksen arvo on noin 30.000.000 €.

Yhtiöllä on yritysikiinnityksiä yhteisarvoltaan 380 miljoonaa euroa. Yhtiö on pantannut hakemansa yritysikiinnitykset, yhteisarvoltaan 380 miljoonaa euroa, Tampereen kaupungille.

Suojaavien ja suojattavien varojen ja velkojen liitetiedot

Yhtiöllä on yksi pankin kanssa solmittu koronvaihtosopimus, joka tuli voimaan 31.12.2020. Koronvaihtosopimuksen päättämispäivä on 29.12.2045.

Tällä sopimuksella suojataan jo olemassa oleviin ja tuleviin investointeihin liittyviä lainoja. Johdannaisella vaihtuvakorkoinen laina vaihdetaan kiinteäkorkoiseksi.

Koronvaihtosopimuksessa on käytössä valinnainen ennenaikainen eräännyttäminen. Arvostukseen käytetään vastapuolen vahvistamaa markkina-arvoa raportointihetkeltä.

Tulevaisuudessa voimaan tuleva koronvaihtosopimus	31.12.2020	31.12.2019
Käypä arvo	-44 010 099,00	-27 375 279,00
Kohde-etuuden arvo	155 000 000,00	155 000 000,00

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tampereella 22. päivänä maaliskuuta 2021

Asko Koskinen
Hallituksen puheenjohtaja

Kari Neillimo
Hallituksen varapuheenjohtaja

Kirsi Koski
Hallituksen jäsen

Pekka Pohjoismäki
Hallituksen jäsen

Kari Ruohonen
Hallituksen jäsen

Elisa Saarinen
Hallituksen jäsen

Jukka Terhonen
Hallituksen jäsen

Pekka Sirviö
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Tampereella, sähköisen allekirjoituksen päivämäärällä

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö

Assi Lintula
KHT

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA SEKÄ SÄILYTYSTAVOISTA

Pääkirja	sähköisenä
Päiväkirja	sähköisenä
Tilinpäätös	sähköisenä
Tase-erittelyt	sähköisenä
Myyntilaskut	Sähköinen arkisto
Ostolaskut	Sähköinen arkisto
tositteiden kirjaamisesta	
Verkkolaskut (ostolaskut)	
Sähköinen arkisto	
Matka- ja kululaskut, muistiot	Sähköinen arkisto
Palkat	Sähköinen arkisto
Tiliotteet, maksutositteet	Sähköinen arkisto
ALV-laskelmat	Sähköinen arkisto

Alkuperäiset paperilla vastaanotetut ostolaskut säilytetään kirjanpitovelvollisen toimesta paperilla. Jos paperilla oleva lasku on skannattu, säilytetään lasku vain sähköisenä paperittomassa arkistossa.

Matka- ja kululaskuihin liittyvät tositteen liitteenä olevat alkuperäistositteet säilytetään kirjanpitovelvollisen toimesta paperilla. Jos paperilla oleva lasku tai sen liitteet ovat skannattu, säilytetään ne vain sähköisenä paperittomassa arkistossa.

KPMG Oy Ab
Hämeenkatu 9, 4.krs
33100 TAMPERE
Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

Tampereen Raitiotie Oy:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Tampereen Raitiotie Oy:n (y-tunnus 2802791-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2020. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltu-

vissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset

tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen koh-tuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimi-tusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perus-tuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella joh-topäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olen-naista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epä-varmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoi-hin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riit-täviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esi-tettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilin-tarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mah-dolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyk-sen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toi-mintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien sään-nösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintaker-tomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellet-tavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätök-sen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Tampereella 16. huhtikuuta 2021

KPMG OY AB

Assi Lintula
KHT

TAMPEREEN
RAITIOTIE
OY